

Nar frem i Tiden. Jeg kan forstaae, at han ventede tilligemed sin Besuldnægtigede, at komme i de Dødes Rige; og naar han da eftergav ham hele hans Gjæld, kunde han ved samme Leilighed faae eftergivet 1000 Talenter, hvor han selv eftergav een. Saaledes har jeg forstaaet det; har jeg taget feil, gjør det mig ondt. Den ærede Ordfører nævnte tillige for mig, at Godseieren har tiendeplig Ford. Ja, det har jeg erfaret som Fæster, at jeg var i Besiddelse af uprivilegeret Hartkorn; men det har ikke forandret sig. Jeg veed meget godt, at Godseierne ogsaa have Noget de svare Tiende af; men jeg meente Hovedgaarbstaxten; og hvorfor skal det være frit fremfor alt Andet? Jeg veed at det er fæstet i ældre Tid; og derfor sigtede Ordføreren ogsaa saa langt tilbage. Men hvorlænge har Sægtloven bestaaet? Der er fæstet betydelige Forandringer i den Retning. Neppe var det før Tilfældet, at Bonden maatte tale om et Gevær, at bruge det, gif jo nu flet ikke an; og nu gaar de paa Sægt Allesammen. Nu gaar de dristig og have Fornøielse af at øve sig i Skydning. Ja, der er ogsaa flet andre Forandringer, og den ærede Ordfører kan maa flet ogsaa give Dplhøninger om, naar vi spørge, hvormange Nar — jeg veed det ikke — Bærnepligtsloven har bestaaet. Det kjender jeg heller ikke til. For flere Nar siden veed jeg, at Bondens Sønner skulde forsvare Land og Rige; men Herremandens Sønner og flere Andre vare fritagne. Det er ogsaa forandret, min staae de Alle lige. Enhver Retning, der ikke stemmer overeens med Retfærdighed og Billighed, skal og bør forandres ved Loven. Derfor er Rigsdagen samlet for at tage alle Ting under Behandling, og hvad der stemmer overeens med Retfærdighed og Billighed maa finde Sted, og jeg har det Haab, at man vil tage sig af Sagerne.

Willing: Da jeg før havde Ordet, tillod jeg mig at oplæse nogle Sætninger, som den høitærede Indenrigsminister havde fremsført i en anden Sag. Nu yttrede den høitærede Cultusminister, at disse ikke beviste det Mindste. Jeg vil kun bemærke, at den høitærede Indenrigsminister dengang ligesaa vel kunde have bragt Udtrykket „Lønningsfond“, som „Statskassen“

eller ogsaa begge Dels. I det han har bragt Ordet „Statskassen“, forekommer det mig, at der laa en Henvisning dertil.

F. Nielsen: Jeg seer mig nødsaget til at tage Ordet igjen, da den ærede 6te Landsthingsmand for 6te Kreds (Ploug) har misforstaaet min Documentation og det er mig ont at gjøre, at den Tanke, der ligger til Grund for den, kommer til at staa klar. Han sagde, at hvad man een Gang har gjort, kan man flere Gange gjøre; og da der er flet Forandring med Dispetienden, med Profesforløningen og med Rectorernes Lønningsmaade, hvilke dog efter hans Formening havde det samme Retsgrund som Præsternes Lønning, saa kunde der ogsaa flet Forandring hermed. Der ved har han ikke lagt Mærke til det, som jeg bestandig har pointeret. Ved Reformationen blev Hierarchiets Gods, Bispegods, Domkapitlernes Gods, Vicariegods og Klostergods hovedsageligen indbraget under Statskassen til Rigets Nytte og Kronens Bedste, og fra den Stund af har den lovgivende Magt havt aldeles fri Haand over dette Gods. Den har henlagt noget deraf til Universitetet, de lærde Skoler og Hospitaler, og den kan gjøre det om igjen; thi den har een Gang indbraget det under Kronen til Rigets almindelige Bedste, kun med den Forpligtelse at vedligeholde de evangeliske Tilhusembeder og lærde Anstalter deraf; men med hvor Meget er der Intet bestemt om. Sognekalvenes Gods blev derimod ikke rørt; Præsterne beholdt det i samme Hævd, hvori de før havde havt det; og derfor er der her Besiddelse, medens der ikke findes nogen særegen Besiddelse med Hensyn til det, der hørte under Bispegods, Domkapitlernes Gods osv. Den ærede Landsthingsmand sagde, at det havde været hans Dnske at stille Kirken aldeles fri og saa lade den beholde dens Formue, men han kunde ikke finde dens Repræsentation andetsteds end i Menighederne selv. Det var besynderligt, thi Menighederne ere Folketirken og kunne ikke med det Samme være Folketirkens Repræsentation. Det var, som om man vilde sige, at det danske Folk ikke kunde have anden Repræsentation end hele det danske Folk. Bistofet havde Folketirken ikke en tilstrækkelig Re-